

Põhiseaduskomisjon

2022/2046(INI)

21.10.2022

ARVAMUS

Esitaja: põhiseaduskomisjon

Saaja: eelarvekomisjon

mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 täiustamise ning vastupidava ja uutele ülesannetele kohandatud ELi eelarve kohta
(2022/2046(INI))

Arvamuse koostaja: Loránt Vincze

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Põhiseaduskomisjon palub vastutaval eelarvekomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. tuletab meelde, et Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklis 311 on sätestatud, et „liit varustab end oma eesmärkide saavutamiseks ja poliitika elluviimiseks vajalike vahenditega“; rõhutab seetõttu, kui oluline on piisav ELi eelarve, mis teenib ELi kodanikke;
2. rõhutab, et mitmeaastane finantsraamistik peaks olema piisavalt paindlik, et võimaldada ELil nii kvantitatiivselt kui ka kvalitatiivselt reageerida asjakohaselt kõiki ELi kodanikke mõjutavatele ettenägematutele probleemidele; juhib tähelepanu sellele, et tõsiste üleeuroopaliste kriiside, nagu pandeemia ja Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu, ootamatu esilekerkimine, nende negatiivne ülekanduv mõju ning ELi enneolematu reageerimine neile on pannud proovile mitmeaastase finantsraamistiku ja rõhutanud vajadust seda tugevdada ning hallata paindlikumalt, kuid kestlikumalt; näeb seetõttu vajadust mitmeaastase finantsraamistiku põhjalikuks muutmiseks ning palub komisjonil korraldada kehtiva mitmeaastase finantsraamistiku toimimise põhjalik läbivaatamine ning esitada võimalikult kiiresti, kuid hiljemalt 2023. aasta esimeses kvartalis seadusandlik ettepanek mitmeaastase finantsraamistiku põhjalikuks muutmiseks;
3. tuletab meelde, et 16. detsembri 2020. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe¹ kohaselt on institutsioonid võtnud kohustuse püüda juhul, kui on esitatud uue mitmeaastase finantsraamistiku ettepanek või ettepanek selle sisuliseks muutmiseks, määrata kindlaks nendevahelise koostöö ja dialoogi erikord kogu selle vastuvõtmiseni viiva menetluse vältel; kinnitab veel kord oma pühendumust eelmainitud lepingule ja väljendab valmisolekut teha koostööd teiste institutsioonidega, et töötada välja ja rakendada ambitsioonikaid ja tulevikukindlaid eelarvelahendusi;
4. toonitab, et ELi eelarve sõltub liiga palju liikmesriikide osamaksetest ning et ELi tuluallikate suurendamiseks ja mitmekesistamiseks ning liidu poliitiliste eesmärkide toetamiseks kooskõlas liidu poliitiliste ambitsioonidega on vaja rohkem tõelisi omavahendeid; palub komisjonil esitada ettepaneku uute täiendavate omavahendite kohta enne kehtiva mitmeaastase finantsraamistiku õiguslikult siduvas tegevuskavas ette nähtud tähtaega 2023. aasta lõpus; rõhutab, et uute omavahendite kogum peab katma vähemalt Euroopa taasterahastu tagasimaksetega seotud kulud; kordab vajadust uute omavahendite kavade kiire rakendamise järele pärast nende vastuvõtmist; juhib tähelepanu sellele, et uute omavahendite kasutuselevõtmine tugevdab märkimisväärselt liidu fiskaalsuutlikkust;
5. tuletab meelde, et Euroopa tuleviku konverentsil tehti ettepanek tugevdada liidu eelarvet

¹ Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni 16. detsembri 2020. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe, mis käsitleb eelarvedistsipliini, eelarvealast koostööd ning usaldusväärset finantsjuhtimist, samuti uusi omavahendeid, sealhulgas uute omavahendite kasutuselevõtmise suunas liikumise tegevuskava (ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 28), punkt 15.

uute omavahendite abil² ning et Euroopa Parlament peaks otsustama liidu eelarve üle, kuna liikmesriikide tasandil on see parlamentide õigus³; nõuab sellega seoses, et Euroopa Parlament oleks uute omavahendite vastuvõtmise protsessis komisjoni ja nõukoguga tihedamalt seotud; rõhutab, et Euroopa Parlamendi tihedam kaasamine tõhustaks demokraatlikku järelevalvet eelarve tulude poole üle;

6. tuletab meelde vajadust tagada parem parlamentaarne kontroll ELi tasandil, eelkõige rakendades Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisdeklaratsiooni⁴ selliste ELi toimimise lepingu artiklil 122 põhinevate uute ettepanekute eelarvekontrolli kohta, millel võib olla märgatav mõju liidu eelarvele;
7. tuletab sellega seoses meelde eelarve ühtsuse põhimõtet ja selle äärmist olulisust tõhusa demokraatliku järelevalve seisukohast; rõhutab, et eelarvevälised vahendid saavad olla vaid ajutine lahendus rahastamise suurendamiseks;
8. võtab teadmiseks, et komisjon kohaldab kauaoodatud õigusriigi tingimuslikkuse määrust⁵, millega kehtestatakse vajalikud normid liidu eelarve kaitseks juhul, kui liikmesriikides esineb õigusriigi põhimõtete rikkumisi, mis piisavalt otseselt mõjutavad või tekitavad tõsise riski, et mõjutavad liidu eelarve usaldusväärset finantsjuhtimist või liidu finantshuvide kaitset; tuletab meelde Euroopa Kohtu pöördelisi otsuseid seoses selle määrusega⁶; rõhutab täpsete kohustuste tähtsust ning kutsub komisjoni üles tugevdama oma järelevalvet vahe-eesmärkide ja sihtide üle, mida liikmesriigid peavad täitma;
9. kordab oma nõudmist kaotada võimalikult kiiresti kõik eelarvega seotud tagasimaksud ja korrigeerimismehhanismid, et tagada õiglane kohtlemine ja solidaarsus liikmesriikide vahel; kutsub komisjoni üles laiendama oma aruandlust praegusest liikmesriikide netosaldode teatamise kitsalt raamatupidamislikust käsitusest kaugemale; kutsub lisaks komisjoni üles kehtestama täiendavad uued eelarvenäitajad, mis keskenduvad ELi poliitikas osalemisest tulenevale Euroopa lisaväärtusele; rõhutab, et kulukohustustest vabastatud assigneeringud peaksid jääma ELi eelarvesse ja neid ei tohiks liikmesriikidele tagasi kanda;
10. kordab oma nõudmist võtta kasutusele ELi toimimise lepingu artikli 312 lõikes 2 sätestatud sillaklausel, et nõukogu saaks võtta mitmeaastase finantsraamistiku määruse vastu kvalifitseeritud häälteenamusega; tuletab meelde oma ettepanekuid kohaldada mitmeaastase finantsraamistiku määruse vastuvõtmiseks seadusandlikku tavamenetlust;
11. nõuab mitmeaastase finantsraamistiku tsükli kestuse põhjalikku analüüsi, võttes arvesse stabiilsuse, paindlikkuse ja demokraatliku legitiimsuse põhimõtteid; juhhib tähelepanu sellele, et mitmeaastase finantsraamistiku tsükli vastavusse viimine Euroopa Parlamendi ja komisjoni volitustega võib aidata tugevdada demokraatlikku arutelu ELi

² Euroopa tuleviku konverentsi ettepanek 16.

³ Euroopa tuleviku konverentsi ettepanek 38.4, kolmas taane.

⁴ Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni ühisdeklaratsioon selliste ELi toimimise lepingu artiklil 122 põhinevate uute ettepanekute eelarvekontrolli kohta, millel võib olla märgatav mõju liidu eelarvele (ELT C 444 I, 22.12.2020, lk 5), punkt 2.

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2020. aasta määrus (EL, Euratom) 2020/2092, mis käsitleb üldist tingimuslikkuse korda liidu eelarve kaitsmiseks (ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 1).

⁶ Kohtuasjad C-156/21, ECLI: EU:C:2022:97, ja C-157/21, ECLI: EU:C:2022:98.

kuluprioriteetide üle ning parlamentaarset kontrolli;

12. kordab, et Euroopa tuleviku konverents nõuab institutsioonidelt tõsisid järelemeetmeid; rõhutab, et Euroopa tuleviku konverents andis täiendava tõuke kehtiva mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamiseks; soovib lisada Euroopa konvendi teemade hulka arutelu ELi eelarve institutsioonilise mõõtme, sealhulgas otsustamismenetluste üle, nagu Euroopa Parlament oma 9. juuni 2022. aasta resolutsioonis⁷ nõudis;
13. rõhutab oma seisukohta, et diskussioon ELi institutsioonilise reformi üle peaks sisaldama arutelusid liidu eelarvestruktuuri, ühenduse meetodi säilitamise ja vajaduse üle tagada Euroopa Parlamendi täielik kaasatus otsustusprotsessi; aruteluks tuleks käsitleda ka viise, kuidas saada kodanikelt struktureeritumat tagasisidet nende ootuste kohta liidu kuluprioriteetide suhtes ning suurendada eelarve läbipaistvust ja aruandekohustust, sealhulgas seoses kolmandate riikide rahalise panusega ELi;
14. nõuab arutelu selle üle, kuidas tuleks muuta ELi toimimise lepingu artikli 311 lõiget 3, et võimaldada Euroopa Parlamendil anda vähemalt oma nõusolek uute omavahendite vastuvõtmise protsessis.

⁷ Euroopa Parlamendi 9. juuni 2022. aasta resolutsioon konvendi kokkukutsumise kohta aluslepingute läbivaatamiseks. Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2022)0244.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	17.10.2022
Lõpphääletuse tulemus	+: 22 -: 6 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Gerolf Annemans, Gabriele Bischoff, Damian Boeselager, Włodzimierz Cimoszewicz, Gwendoline Delbos-Corfield, Salvatore De Meo, Pascal Durand, Daniel Freund, Sandro Gozi, Laura Huhtasaari, Zdzisław Krasnodębski, Victor Negrescu, Giuliano Pisapia, Paulo Rangel, Antonio Maria Rinaldi, Helmut Scholz, Sven Simon, László Trócsányi, Guy Verhofstadt, Loránt Vincze
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Vladimír Bilčík, Nathalie Colin-Oesterlé, Alin Mituța
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Isabel García Muñoz, Manolis Kefalogiannis, Petros Kokkalis, Nicola Procaccini, Nacho Sánchez Amor

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

22	+
PPE	Vladimír Bilčík, Nathalie Colin Oesterlé, Salvatore De Meo, Manolis Kefalogiannis, Paulo Rangel, Sven Simon, Loránt Vincze
Renew	Pascal Durand, Sandro Gozi, Alin Mituța, Guy Verhofstadt
S&D	Gabriele Bischoff, Włodzimierz Cimoszewicz, Isabel García Muñoz, Victor Negrescu, Giuliano Pisapia, Nacho Sánchez Amor
The Left	Petros Kokkalis, Helmut Scholz
Verts/ALE	Damian Boeselager, Gwendoline Delbos Corfield, Daniel Freund

6	-
ECR	Zdzisław Krasnodębski, Nicola Procaccini
ID	Gerolf Annemans, Laura Huhtasaari, Antonio Maria Rinaldi
NI	László Trócsányi

0	0

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu